

Рекурсия

Трифон Трифонов

Увод в програмирането,
спец. Компютърни науки, 1 поток, 2018/19 г.

3 януари 2019 г.

Какво е рекурсия?

N. Wirth, Algorithms and Data Structures, Fig 3.1

- Повторение чрез позоваване на себе си
- “приятелите на моите приятели са и мои приятели”

Рекурсията в математиката

$$n! = \begin{cases} 1, & n = 0, \\ n(n-1)!, & n > 0. \end{cases}$$

$$x^n = \begin{cases} 1, & n = 0, \\ x \cdot x^{n-1}, & n > 0, \\ \frac{1}{x^{-n}}, & n < 0. \end{cases}$$

$$\gcd(a, b) = \begin{cases} a, & a = b, \\ \gcd(a - b, b), & a > b, \\ \gcd(a, b - a), & a < b. \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x = 0, \\ f(x+1) - 1, & x > 0. \end{cases}$$

Как се решават задачи с рекурсия?

- **Декомпозиция** — свеждане на дадена задача към множество от по-прости задачи
- Рекурсията е вид декомпозиция, при който свеждаме задача към множество от по-прости задачи **подобни на първоначалната**
- Как работи:
 - Показваме решението на най-простите задачи (**база, дъно**)
 - Показваме как по-сложна задача се свежда към една или няколко по-прости (**стъпка**)

Математическа индукция

Дефиниция

Математическата индукция е метод за доказателство, използващ като предпоставка свойството, което се доказва.

Пример: Да се докаже, че $2 + 4 + \dots + 2n = n(n + 1)$.

Доказателство:

- за $n = 0$: трябва да проверим, че $0 = 0 \cdot 1$ ✓
- нека допуснем, че сме доказали свойството за дадено n
- ще го докажем за $n + 1$:
- $(2 + 4 + \dots + 2n) + 2(n + 1) = n(n + 1) + 2(n + 1) = (n + 1)(n + 2)$ ✓
- **Следователно:** доказахме свойството за произволно n . □

Математическата индукция е рекурсивен метод за доказателство.

Рекурсията в програмирането

Дефиниция

Рекурсивна функция наричаме функция, която извиква себе си пряко или косвено.

Рекурсивни функции се поддържат от почти всички съвременни езици за програмиране.

Теорема

Всяка програма с цикли може да се напише с рекурсия и обратно.

Примери за рекурсивни функции

Да се напише функция, която пресмята рекурсивно:

- 1 $n!$
- 2 НОД
- 3 x^n
- 4 числата на Фибоначи
- 5 числата на Фибоначи, но **по-бързо**.
- 6 $\langle \text{израз} \rangle$ със скоби, където
 - $\langle \text{израз} \rangle ::= \langle \text{цифра} \rangle \mid (\langle \text{израз} \rangle \langle \text{операция} \rangle \langle \text{израз} \rangle)$
 - $\langle \text{цифра} \rangle ::= 0 \mid 1 \mid 2 \mid 3 \mid 4 \mid 5 \mid 6 \mid 7 \mid 8 \mid 9$
 - $\langle \text{операция} \rangle ::= + \mid - \mid * \mid /$

Стекови рамки на рекурсивни функции

fact	n	адрес на връщане	<code>return 1;</code>
		0	
fact	n	адрес на връщане	<code>return 1 * fact(0);</code>
		1	
fact	n	адрес на връщане	<code>return 2 * fact(1);</code>
		2	
fact	n	адрес на връщане	<code>return 3 * fact(2);</code>
		3	
fact	n	адрес на връщане	<code>return 4 * fact(3);</code>
		4	
main	n	4	<code>cout << fact(4);</code>

Примери за рекурсивни функции

Да се напише функция, която пресмята рекурсивно:

- 1 $n!$
- 2 НОД
- 3 x^n
- 4 числата на Фибоначи
- 5 числата на Фибоначи, но **по-бързо**.
- 6 $\langle \text{израз} \rangle$ със скоби, където
 - $\langle \text{израз} \rangle ::= \langle \text{цифра} \rangle \mid (\langle \text{израз} \rangle \langle \text{операция} \rangle \langle \text{израз} \rangle)$
 - $\langle \text{цифра} \rangle ::= 0 \mid 1 \mid 2 \mid 3 \mid 4 \mid 5 \mid 6 \mid 7 \mid 8 \mid 9$
 - $\langle \text{операция} \rangle ::= + \mid - \mid * \mid /$